

محاكمه‌ی متهمان نروژی در

دادگاه جنایی ایران

یوسف بهنیا

قاضی بازنشسته‌ی دادگستری

دادرسی رضایت‌نامه‌ی رسمی اولیاء دم را تقدیم کرد. سرانجام با اعلام ختم دادرسی و انجام مشاوره، عمل متهمین قتل غیرعمد بر اثر بی‌احتیاطی و بی‌مبالاتی تشخیص داده شد و با رعایت گذشت اولیاء دم و سایر علل مخففه هر یک از آنان را به مجازات حبس تادیبی به‌همان مدتی که بازداشت بوده‌اند محکوم و دستور آزادی داده شد. سفیر نروژ که تا آن زمان آثار اضطراب و نگرانی از وجنات او هویدا بود، این دفعه با قیافه‌ی باز در جایگاه قضات حاضر و با فرودآوردن سر، تشکر نمودند.

حدود ده روز بعد دکتر تفضلی برای دریافت دادنامه از تهران آمده بود، تعدادی از روزنامه‌های متعدد کپنهاک و سایر شهرهای نروژ را همراه آورده بود که ارباب جراید عموماً از مقام دادگاه جلیل کرده بودند که بالاخص مدیر یکی از آن‌ها قریب به مضمون قلم‌فرسایی کرده بود: «تاکنون قضات انگلستان مقام خود را والاتر از قضات سایر کشورها دانسته و به نحوه‌ی دادرسی و قضاوت خود پیوسته مباحثات و تفاخر می‌کردند، شایسته است نحوه‌ی قضاوت و صدور احکام عادلانه‌ی قضات ایران بویژه دادگاه جنایی اهواز را مدنظر قرار داده و توجه نمایند که در مشرق‌زمین نیز دادگاه‌هایی اگر بهتر از دادگاه‌های انگلستان نباشند، کمتر از آن‌ها نیستند و قضاتی دانشمند و پرهیزکار و عاری از کبر و غرور وجود دارند».

مدیر همان روزنامه توضیح داده بود، موقعی که خبر این حادثه در نروژ انتشار یافت، نگرانی شدید در اقشار مختلف نروژ بویژه ارباب جراید حکمفرما گردید که مبادا در ایران نیز نظیر بعضی از کشورهای شرقی، ملوانان را در میدان عمومی گردن بزنند و یا آن‌ها را مثله نمایند که خوشبختانه وصول خبر صدور حکم عادلانه‌ی عاری از تعصب و بدون در نظر گرفتن ملیت، قومیت، نژاد و مذهب موجبات تسکین افکار عمومی و تحسین این چنین دادرسی گردید و محافل غرب را متوجه ساخت که کشور ایران با داشتن آن‌همه سابقه‌ی درخشان باستانی و داشتن مفاخر علمی، دانش و فرهنگ غنی با سایر ممالک عقب‌افتاده‌ی مشرق‌زمین قابل مقایسه نمی‌باشد. مطلب را با درود بر دادگستری ایران و سلام بر قضات بزرگوار دادگاه جنایی اهواز به پایان رسانیده بود.

از آن تاریخ بیش از چهل و شش سال سپری گردیده است. اکنون که این خاطره را به خوانندگان ماهنامه‌ی ارزشمند **حافظ** تقدیم می‌نمایم، افسوس که هر چهار نفر همکاران و دوستان بزرگوارم شادروانان نورماه، بلخ، امیر خلیلی و شوشتری به‌دیار باقی شتافته‌اند و من اکنون دریغگوی آنان شده‌ام. ■

□ در سال ۱۳۳۸ مستشار دادگاه استان خوزستان و در شعبه‌ی حقوقی مشغول انجام وظیفه بودم و برای تکمیل اعضای پنج نفری دادگاه جنایی در آن شعبه نیز شرکت می‌کردم. اسفند ماه آن سال محاکمه‌ی سه نفر ملوان نروژی به اتهام شرکت در قتل عمد آغاز گردید.

خلاصه‌ی جریان بدین‌قرار است که یک فروند کشتی نفتکش نروژی در اسکله‌ی آبادان در نوبت بارگیری متوقف بوده، شخصی به‌نام همتی از دوره‌گردهای آن‌جا مقداری مشروب الکلی به‌داخل کشتی برده و به سه نفر ملوان به اسامی: چل هارگن، ویلی نور و آی نورنس فروخته و با آنان در باده‌گساری شرکت می‌نماید. در عالم مستی به شوخی پرداخته و کشتی‌گیری می‌نمایند که ناگهان پای همتی لیز خورده و به ارون‌درد سقوط می‌کند، ملوانان برای نجات او فوراً به شط می‌پرند ولی گرداب طعمه‌ی بی‌جان خود را تحویل می‌دهد. دادرسی آبادان هر سه نفر نروژی را بازداشت کرده و پس از انجام اقدامات قانونی پرونده را با صدور کیفرخواست و تقاضای مجازات شرکت در قتل عمد به دادگاه جنایی اهواز تقدیم می‌نماید. جلسات علنی دادگاه با حضور تماشاچیان زیادی آغاز گردید. آقای سفیر نروژ با اجازه‌ی رییس دادگاه در جایگاه مخصوص ناظر جریان دادرسی حضور پیدا می‌کرد. متهمین عیناً اعترافات اولیه را تکرار و انگیزه‌ی حادثه را استعمال مشروب الکلی و بدون قصد قتل عنوان کردند و اضافه نمودند که در زندان با تعالیم دین مقدس اسلام آشنایی یافته و تعهد نموده‌ایم که دیگر لب به این ماده‌ی شیطانی نزنیم. وکیل مدافع هر سه نفر دکتر تفضلی، در جلسه‌ی ماقبل آخر

به یاد دوست از دست رفته مرحوم حسین یوسفی

از پپ: مسین یوسفی - دکتر مسین نجفی - مسعود هدایت
دکتر علی اکبر صادقی - پروفیسور مسن امین - دکتر میب هدایت
فضل الله کاسمی - مهندس علی اکبر سبمانی